

Opleidingsmodule “Onafhankelijk Medisch Onderzoek inzake Medisch Handelen en Medische Aansprakelijkheid”

Datum: vrijdag 25 september 2020

Locatie: Ampt van Nijkerk, Berencamperweg 12 in Nijkerk.

Aanmelden: aanmelden kan via de website www.nvmsr.nl onder “Opleidingen”.

COVID-19: wij houden in de zaal rekening met de 1,5 meter afstandregel. Het maximum aantal cursisten hebben wij hier op afgestemd. Verder treft de locatie onder andere extra hygiënemaatregelen en volgen zij de richtlijnen van RIVM. Wij vertrouwen ook op uw eigen verantwoordelijkheid in het volgen van de maatregelen. Uiteraard houdt het bestuur de adviezen van het RIVM, de GGD en het kabinet nauwlettend in de gaten. Mochten er onverhoopt toch wijzigingen in het advies komen die reden geven tot aanpassingen, dan hoort u van ons.

Accreditatie

GAIA-accreditatie: 6 punten (ABAN) bij het volgen van de volledige cursusdag.

De duur van de opleidingsmodule is twee dagdelen. De opleiding bestaat uit zes voordrachten. Zie op pagina 5 informatie over de kosten en annuleringsvoorwaarden.

PROGRAMMA (zie inhoud op volgende pagina's)

08.30 – 09.00 uur	Ontvangst met koffie/thee
09.00 – 09.30 uur	Opening en inleiding opzet module, basale eisenonafhankelijk deskundigenonderzoek inzake medisch handelen, door prof. dr. J.T.A. Knape
09.30 – 10.15 uur	Presentatie Het onafhankelijk deskundigenrapport: voorwaarden voor kwaliteit I, door prof. dr. K. Graamans
10.15 – 10.45 uur	Koffie/thee
10.45 – 11.30 uur	Presentatie Juridische basale voorwaarden voor de medisch specialist, door mr. I. Sindram
11.30 – 12.15 uur	Presentatie Hoe onafhankelijk is de “onafhankelijke” deskundige?, door prof. dr. J.T.A. Knape
12.15 – 13.15 uur	Lunch
13.15 – 14.00 uur	Presentatie Het onafhankelijk deskundigen rapport: voorwaarden voor kwaliteit II, door mr. J. Brand
14.00 – 14.45 uur	Presentatie Recht doen aan de verweerder én aan de klagende partij, door mr. M. Hartman
14.45 – 15.15 uur	Pauze
15.15 – 16.00 uur	Presentatie Van welk onafhankelijk deskundigenrapport wordt de tuchtrechter gelukkig?, door mr. H. Van der Poel – Berkovits
16.00 – 16.30 uur	Samenvatting van de opleidingsmodule met belangrijke aandachtspunten, knelpunten in de praktijk en beantwoording van tevoren ingezonden vragen. Moderator: Prof. dr. J.T.A. Knape Afsluiting/samenvatting door prof. dr. J.T.A. Knape
16.30 uur	Afsluitende borrel
17.30 uur	Einde programma

INHOUD

OPENING EN INLEIDING OPZET MODULE

Prof. dr. J.T.A. Knape, hoogleraar Anesthesiologie, voorzitter Kamer Onafhankelijk Medisch Onderzoek inzake Medisch Handelen en Medische Aansprakelijkheid

Waarom deze Opleidingsmodule?

Basale eisen aan het onafhankelijk deskundigen onderzoek inzake medisch handelen.

VOORDRACHT 1: HET ONAFHANKELIJK GENEESKUNDIG ONDERZOEK INZAKE MEDISCH HANDELEN I

Prof. dr. K. Graamans, KNO-arts UMC St. Radboud, Nijmegen:

Het onafhankelijk deskundigenrapport: voorwaarden voor kwaliteit I.

Inhoud:

- Context van het onderzoek
- Oorzaak en gevolg, causaliteit vanuit het medisch perspectief.
- Medische = juridische causaliteit.
- Kennis omtrent de regels bij het accepteren en weigeren van een opdracht.
- De bestudering van het medisch dossier; hoe om te gaan met verschillende meningen/tegenstrijdige verklaringen van partijen?
- Een initiële reconstructie door combinatie van verschillende bronnen binnen het medisch dossier.
- Het waarborgen van de deskundigheid, objectiviteit en onpartijdigheid van de deskundige(n).
- Wat te doen met een vraag als: "Wat zou de situatie van patiënt zijn als de behandeling niet had plaats gevonden?"
- Bespreking van voorbeelden uit eigen gemaakte rapporten: do's en don'ts!

VOORDRACHT 2: HET ONAFHANKELIJK GENEESKUNDIG ONDERZOEK INZAKE MEDISCH HANDELEN II

Mr. I. Sindram, Verweij advocaten, Nijmegen

Juridische basale voorwaarden voor de medisch specialist.

Inhoud:

- Tuchtrechtelijke en civielrechtelijke eisen die aan rapportages worden gesteld.
- De structuur van het onafhankelijk deskundigen onderzoek.
- Hoe om te gaan met normatieve vragen (in de trant van "redelijk handelend en redelijk bekwaam vakgenoot; 'zorgvuldig/onzorgvuldig etc.)?)
- Valkuilen, veel gemaakte basisfouten, zoals "fout, verwijtbaar, aansprakelijk".
- Inzake medisch dossier van een overledene: veronderstelde toestemming.
- Bespreking van voorbeelden uit geanonimiseerde rapporten: do's en don'ts!

VOORDRACHT 3: ONAFHANKELIJK GENEESKUNDIG ONDERZOEK: VERWACHTINGEN I

Prof. dr. J.T.A. Knappe, hoogleraar Anesthesiologie UMC Utrecht

Hoe onafhankelijk is de “onafhankelijke” deskundige? Bewuste en onbewuste valkuilen.

Inhoud:

- Argumentatiefouten, de rol van eigen overtuigingen, vooroordelen van de expert. Wanneer staat de expert niet vrij?
- De waarde van de (schriftelijke) status versus mondelinge verklaringen/bewijsproblemen.
- Het omgaan met door partijen toegezonden informatie, zoals adviezen van (eigen) medisch adviseurs en/of expertises van andere eenzijdig of gezamenlijk geraadpleegde deskundige(n)?
- Kennisvergarig en interpretatie. De rol van de twee denksystemen: het bewuste en het onbewuste denksysteem.
- De rol van de verschillende vormen van bias: confirmation bias, self-serving bias, presence bias, conjunction fallacy, outcome bias, hindsight bias, autoriteitsbias, belief bias en verwachtingenbias.
- Bespreking van voorbeelden uit geanonimiseerde rapporten uit de praktijk: do's en don'ts!

LUNCHPAUZE

VOORDRACHT 4: HET ONAFHANKELIJK GENEESKUNDIG ONDERZOEK INZAKE MEDISCH HANDELEN III

Mr. J. Brand, senior raadsheer Centrale Raad van Beroep

Het onafhankelijk deskundigen rapport: voorwaarden voor kwaliteit II

Inhoud:

- De juiste probleemstelling. Heeft de expert de taak de probleemstelling van zijn onderzoek te (her)formuleren of moet hij zich lijdelijk opstellen?
- Belang van het medisch dossier.
- Toestemming voor het opvragen van aanvullende medische informatie.
- Het gesprek met de patiënt/cliënt.
- Wat van een ‘gemiddeld bekwaam medisch specialist mag worden verwacht’.
- Focus op de medisch specialiste versus falende standaard.
- De aan te leggen maatstaf/ de professionele standaard.
- Invloed van richtlijnen, protocollen, best practices en de bewijskracht van literatuur en gebruikte bronnen.
- Gebruik en gewoontes, onderscheid; academisch/perifeer, generalist, (super-) specialist.
- Het geven van percentages of het inschatten van mogelijkheden bij kans schades dan wel onzeker causaal verband.
- Bespreking van voorbeelden uit geanonimiseerde rapporten: do's en don'ts!

VOORDRACHT 5: ONAFHANKELIJK GENEESKUNDIG ONDERZOEK: VERWACHTINGEN II

Mr. M. Hartman, Beer advocaten, Amsterdam.

Recht doen aan de verweerder én aan de klagende partij

Inhoud:

- Selectie: hoe komt de advocaat bij een deskundige? Hoe komt de rechtbank bij een deskundige?
- Is de deskundige in dienst van een verzekeraar onafhankelijk?
- Het horen van partijen: zowel betrokkene(n) als de betrokken dokter en medische beroepsbeoefenaar(s): feiten vergaring, evidence verzameling.
- Incident, complicatie versus verwijtbaar onzorgvuldig handelen, fout versus calamiteit; wettelijke verplichtingen in geval van een calamiteit.
- Vragen en foute vragen.
- Oplossingen buiten rechte: schikkingen, mediation en geschillencommissies o.b.v. Wet Kwaliteit Klachten Gezondheid Zorg (WKKGZ).
- Verder kijken dan alleen maar de arts: hoe functioneert de betrokken vakgroep m.b.t. de kwaliteit van het medisch handelen?
- Bespreking van voorbeelden uit geanonimiseerde rapporten: do's en don'ts!

VOORDRACHT 6: ONAFHANKELIJK GENEESKUNDIG ONDERZOEK: VERWACHTINGEN III

Mr. H. Van der Poel - Berkovits, secretaris Regionaal Tuchtcollege Zwolle, College medisch Toezicht
Van welk onafhankelijk deskundigenrapport wordt de tuchtrechter gelukkig?

Inhoud:

- Tuchtrecht en de wet BIG
- Beschrijving van de tuchtprocedure
- Tuchtnormen en toetsingscriteria deskundigen rapportages
- Het als arts/specialist schrijven van een voor juristen (advocaten en rechters) begrijpelijk en logisch rapport (bijvoorbeeld: een o.d. is voor een arts een overdosis, maar voor een jurist een onrechtmatige daad).
- De tuchtrechtelijke en civielrechtelijke aansprakelijkheid van de rapporteur.
- Rol van richtlijnen, protocollen en professionele standaard in rapportages
- De omvang van de opdracht, zoals opgenomen in de aanbiedingsbrief aan de deskundige dan wel de uitspraak van de rechtbank: waar moet de rapporteur zich aan houden?
- Waar houdt de taak van de deskundige op en begint die van de rechter?
- Inhoud van de meest voorkomende klachten over rapportages.
- Bespreking van voorbeelden uit geanonimiseerde rapporten: do's en don'ts!

Opleidingsmodule “Onafhankelijk Medisch Onderzoek inzake Medisch Handelen en Medische Aansprakelijkheid”

AFSLUITING EN SAMENVATTING

Samenvatting van de opleidingsmodule met belangrijke aandachtspunten, knelpunten in de praktijk en beantwoording van tevoren ingezonden vragen.

Moderator: Prof. dr. J.T.A. Knape, voorzitter Kamer Onafhankelijk Medisch Onderzoek inzake Medisch Handelen en Medische Aansprakelijkheid

Samenvatting van de Opleidingsmodule met belangrijke aandachtspunten.

Onder andere komt aan bod:

- Praktijksuggesties: hoe maak ik een goed rapport? Geef daarvoor concrete handvatten.
- In hoeverre is het noodzakelijk je te verzekeren tegen aansprakelijkheid?
- Het begroten van kosten en opstellen van een eind nota
- Hoe stel je je honorarium vast? Welke algemene afspraken daarover bestaan er? Wat is de gebruikelijke vergoeding die je kunt vragen?
- Wat zijn de belangrijkste do's en dont's bij het maken van een deskundigenrapport?
- Wat doe je als deskundige met een SIRE rapport dat al is gemaakt in het kader van een incident of calamiteit? Het SIRE rapport wordt niet beschouwd als onderdeel van het medisch dossier.
- Hoe om te gaan met (in sommige gevallen zeer uitvoerig) commentaar op een conceptrapport en het stellen van aanvullende vragen naar aanleiding van een conceptrapport.
- Hoe geef je als onafhankelijk deskundige het contact vorm met en hoe stel je je op tegenover een collega die door de patiënt aansprakelijk wordt gesteld? Dit is vooral van belang in de “kleine vakken” zoals urologie of neurochirurgie.

Kosten

De kosten voor deelname aan deze dag (twee dagdelen) bedragen €985,00.

Annuleringsvoorwaarden

Vanwege het vooraf vastleggen van en het verplichtingen aangaan met docenten en de locatie (op basis van het aantal aanmeldingen) rekenen wij na aanmelding op uw komst. Daarom zijn de annuleringsvoorwaarden als volgt:

- Kosteloos annuleren is mogelijk tot 31 juli 2020
- Bij annulering tussen 8 en 4 weken vóór de aanvangsdatum van de cursus bedragen de annuleringskosten €350,00.
- Vanaf 28 augustus 2020 zijn bij annulering de volledige deelnamekosten verschuldigd.

Accreditatie / Bewijs van deelname

GAIA-accreditatie: 6 punten (ABAN) bij het volgen van de volledige cursusdag.

Alle deelnemers ontvangen een Bewijs van deelname.

Aantekening Medische Aansprakelijkheid (MA) in NVMSR Ledenlijst

(Kandidaat)leden van de NVMSR kunnen via het volgen van deze module de aantekening MA verkrijgen in het NVMSR-verenigingsregister, nadat zij hebben voldaan aan de aanvullende kwaliteitseisen van de NVMSR. Niet-leden van de NVMSR komen voor de aantekening MA in aanmerking na het volgen van het NVMSR-lidmaatschapstraject binnen drie jaar na afloop van deze opleidingsmodule. De eerste stap hiertoe is het volgen van de Basis cursus. Deze start op 8 oktober 2020 en in het voorjaar van 2021.